

Krzysztof Jurgiel
Posel do Parlamentu Europejskiego

Białystok, dnia 18 listopada 2019 r.

Ldz. PL/032/140/19/

Szanowny Pan

Jan Krzysztof Ardanowski

Minister

Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Zapytanie w sprawie: wprowadzenia pilnych zmian w polskim prawie dotyczącym nadzoru weterynaryjnego w celu implementacji prawa unijnego

Szanowny Panie Ministrze,

w dniu 14 grudnia 2019 r. wchodzi w życie m.in. rozporządzenia unijne:

1. 2017/625 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin, zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001, (WE) nr 396/2005, (WE) nr 1069/2009, (WE) nr 1107/2009, (UE) nr 1151/2012, (UE) nr 652/2014, (UE) 2016/429 i (UE) 2016/2031, rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 i (WE) nr 1099/2009 oraz dyrektywy Rady 98/58/WE, 1999/74/WE, 2007/43/WE, 2008/119/WE i 2008/120/WE, oraz uchylające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 854/2004 i (WE) nr 882/2004, dyrektywy Rady 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/WE, 96/93/WE i 97/78/WE oraz decyzję Rady 92/438/EEG (rozporządzenie w sprawie kontroli urzędowych);
2. 2019/624 z dnia 8 lutego 2019 r. dotyczące szczególnych przepisów w dziedzinie przeprowadzania kontroli urzędowych dotyczących produkcji mięsa oraz obszarów produkcyjnych i obszarów przejściowych w odniesieniu do żywych małży zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625;
3. 2019/627 z dnia 15 marca 2019 r. ustanawiające jednolite praktyczne rozwiązania dotyczące przeprowadzania kontroli urzędowych produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do spożycia przez ludzi zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 oraz zmieniające rozporządzenie Komisji (WE) nr 2074/2005 w odniesieniu do kontroli urzędowych.

Rozporządzenia (WE) nr 854/2004 i (WE) nr 882/2004, dyrektywy 89/608/EWG, 89/662/EWG, 90/425/EWG, 91/496/EWG, 96/23/WE, 96/93/WE i 97/78/WE i decyzja 92/438/EWG tracą moc ze skutkiem od dnia 14 grudnia 2019 r. Naturalnym wnioskiem wobec powyższego jest, iż pilnej zmiany wymagają akty prawa polskiego, wskazująca właściwość rzeczową polskich organów administracji publicznej wykonujących powyższe przepisy, w tym chociażby ustawa o produktach pochodzenia zwierzęcego w poniżej wskazanym zakresie, gdzie wskazana jest właściwość rzeczowa urzędowych lekarzy do wykonywania przepisów z zakresu urzędowych kontroli żywności, badania zwierząt rzeźnych i mięsa, czy też sprawowania nadzoru nad produkcją środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego. Formalnie po 14 grudnia 2019r. nie będzie w Polsce właściwego organu do wykonania przywołanych przepisów prawa.

Ustawa o produktach pochodzenia zwierzęcego, wg brzmienia na dzień dzisiejszy stanowi:

Art. 6.

1. Powiatowy lekarz weterynarii jest właściwym organem w rozumieniu:

1) art. 2 ust. 1 lit. c rozporządzenia **nr 854/2004**,

2) art. 2 pkt 4 rozporządzenia **nr 882/2004**, w zakresie urzędowych kontroli:

a) produktów pochodzenia zwierzęcego,

b) żywności zawierającej jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego znajdujące się w rolniczym handlu detalicznym

- chyba że prawodawstwo weterynaryjne lub przepisy dotyczące bezpieczeństwa żywności stanowią inaczej.

2. Powiatowy lekarz weterynarii, w zakresie określonym w ustawie i nieuregulowanym w przepisach rozporządzenia nr 852/2004, rozporządzenia nr 853/2004, rozporządzenia **nr 854/2004** i rozporządzenia **nr 882/2004** oraz w przepisach wydanych w trybie tych rozporządzeń, wykonuje czynności związane ze sprawowaniem nadzoru nad bezpieczeństwem:

1) produktów pochodzenia zwierzęcego, w tym nad spełnianiem wymagań określonych przez właściwe organy państw trzecich dla zakładów uprawnionych do wysyłki produktów pochodzenia zwierzęcego do tych państw,

2) żywności, o której mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b

- chyba że prawodawstwo weterynaryjne lub przepisy dotyczące bezpieczeństwa żywności stanowią inaczej.

3. Powiatowy lekarz weterynarii, sprawuje nadzór nad stosowaniem przez podmioty podlegające nadzorowi Inspekcji Weterynaryjnej obowiązkowego systemu znakowania wołowiny, o którym mowa w rozporządzeniu nr 1760/2000.

Art. 7. [Wydawanie decyzji na podstawie regulacji UE dotyczących higieny lub kontroli produktów pochodzenia zwierzęcego lub żywności]

1. Powiatowy lekarz weterynarii albo urzędowy lekarz weterynarii z upoważnienia powiatowego lekarza weterynarii wydają decyzje administracyjne lub wykonują czynności w celu realizacji zadań wynikających z przepisów rozporządzenia nr 852/2004, rozporządzenia nr 853/2004, rozporządzenia nr 854/2004 i rozporządzenia nr 882/2004 lub z przepisów Unii Europejskiej wydanych w trybie tych rozporządzeń.

2. Od decyzji w sprawie oceny mięsa przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy złożony na piśmie przed upływem 24 godzin od wydania tej decyzji, za pośrednictwem urzędowego lekarza weterynarii, do powiatowego lekarza weterynarii. Decyzja powiatowego lekarza weterynarii jest ostateczna.

3. Decyzje administracyjne, o których mowa w ust. 1, wydaje się z urzędu, chyba że prawodawstwo weterynaryjne lub przepisy dotyczące bezpieczeństwa żywności stanowią inaczej.

4. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, sprawy rozstrzygane w drodze decyzji administracyjnych przez powiatowego lekarza weterynarii albo urzędowego lekarza weterynarii z upoważnienia powiatowego lekarza weterynarii, wskazując, jakie decyzje są wydawane z urzędu, a jakie na wniosek, w tym treść tych wniosków, mając na względzie zapewnienie przeprowadzania urzędowych kontroli produktów pochodzenia zwierzęcego i żywności, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2 lit. b, w jednolity sposób na obszarze całego kraju oraz realizację celów określonych w przepisach, o których mowa w ust. 1.

Zaznaczone fragmenty wskazują obszary, w jakich niezbędnym jest podjęcie **natychmiastowej inicjatywy ustawodawczej**, aby zapewnić od dnia 14 grudnia 2019r. ciągłość sprawowanego nadzoru.

Obecnie kontrole urzędowe wykonywane są przez organy :

- IW
- PIS
- IHARS
- IORiN

w obszarach:

a) żywności i bezpieczeństwa żywności, jej integralności i jakości zdrowotnej na każdym etapie produkcji, przetwarzania i dystrybucji żywności, w tym z przepisami mającymi na celu zapewnienie uczciwych praktyk handlowych oraz ochronę interesów konsumentów i zapewnienie im prawa do informacji, a także dotyczącymi wytwarzania i wykorzystywania materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością;

b) zamierzonego uwalniania do środowiska organizmów genetycznie zmodyfikowanych (GMO) w celu produkcji żywności i paszy;

- c) pasz i bezpieczeństwa pasz na każdym etapie produkcji, przetwarzania i dystrybucji pasz oraz stosowania pasz, w tym z przepisami mającymi na celu zapewnienie uczciwych praktyk handlowych oraz ochronę zdrowia i interesów konsumentów oraz zapewnienie im prawa do informacji;
- d) wymogów dotyczących zdrowia zwierząt;
- e) zapobiegania ryzyku dla zdrowia ludzi i zwierząt stwarzanemu przez produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego i produkty pochodne oraz ograniczania takiego ryzyka;
- f) wymogów dotyczących dobrostanu zwierząt;
- g) środków ochronnych przeciwko agrofagom roślin;
- h) wymogów dotyczących wprowadzania do obrotu i stosowania środków ochrony roślin oraz zrównoważonego stosowania pestycydów, z wyjątkiem sprzętu do aplikacji pestycydów;
- i) produkcji ekologicznej i etykietowania produktów ekologicznych;
- j) stosowania i oznakowania chronionych nazw pochodzenia, chronionych oznaczeń geograficznych i gwarantowanych tradycyjnych specjalności.

Brak uregulowań prawnych w praktyce może doprowadzić np. do:

1. Braku możliwości wydania decyzji dotyczącej kwalifikacji zwierząt do uboju;
2. Braku możliwości wydania decyzji dotyczącej oceny poubojowej mięsa zwierząt rzeźnych;
3. Braku możliwości wydania decyzji w związku z pozostałościami określonych/niedozwolonych substancji w żywności i paszy;
4. Braku możliwości wydania decyzji odnoszącej się do zwierząt, produktów pochodzenia zwierzęcego, materiału biologicznego, produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i produktów pochodnych;
5. Braku możliwości wydania decyzji w związku z wymogami dotyczącymi dobrostanu zwierząt;
6. Braku możliwości wydania decyzji w związku ze zdrowiem roślin;
7. Braku możliwości wydania decyzji w związku z GMO do celów produkcji żywności i paszy oraz w związku z genetycznie zmodyfikowaną żywnością i paszą;
8. Braku możliwości wydania decyzji w związku ze środkami ochrony roślin;
9. Braku możliwości wydania decyzji dotyczących produkcji ekologicznej i etykietowania produktów ekologicznych;

10. Braku możliwości wydania decyzji w związku z chronionymi nazwami pochodzenia, chronionymi oznaczeniami geograficznymi i gwarantowanymi tradycyjnymi specjalnościami;

11. Braku możliwości wydania decyzji odnoszących się do zwierząt i towarów podlegających kontrolom urzędowym w punktach kontroli granicznej;

12. Ponadto Artykuł 4 rozporządzenia (WE) Nr 2017/625 stanowi:

1. Dla każdego z obszarów regulowanych przepisami, o których mowa w art. 1 ust. 2, państwa członkowskie wyznaczają właściwy organ lub właściwe organy, na które nakładają obowiązek organizowania lub przeprowadzania kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych.

2. W przypadku gdy w odniesieniu do tego samego obszaru państwo członkowskie nakłada obowiązek organizowania lub przeprowadzania kontroli urzędowych lub innych czynności urzędowych na więcej niż jeden właściwy organ na poziomie krajowym, regionalnym lub lokalnym lub w przypadku gdy właściwe organy wyznaczone zgodnie z ust. 1 mogą w ramach tego wyznaczenia przenosić konkretne obowiązki w zakresie kontroli urzędowych lub innych czynności urzędowych na inne organy publiczne, państwo członkowskie:

a) zapewnia sprawną i skuteczną koordynację między wszystkimi zaangażowanymi organami oraz spójność i skuteczność kontroli urzędowych lub innych czynności urzędowych na jego terytorium; oraz

b) wyznacza, zgodnie ze swoimi wymogami konstytucyjnymi, pojedynczy organ odpowiedzialny za koordynowanie współpracy i kontaktów z Komisją i innymi państwami członkowskimi w związku z kontrolami urzędowymi i innymi czynnościami urzędowymi przeprowadzanymi w każdym z obszarów regulowanych przepisami, o których mowa w art. 1 ust. 2.

Reasumując, natychmiastowa nowelizacja wszystkich aktów prawnych z obszaru bezpieczeństwa żywności, pasz, zdrowia zwierząt, kontroli granicznej oraz jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, w których przywołane jest rozporządzenie (WE) nr 882/2004, wskazujące na właściwość rzeczową organów kontrolnych, nadzorujących i certyfikujących towary jawi się jako element niezbędny polskiego systemu bezpieczeństwa zdrowia publicznego. Ponadto wydaje się właściwym wyznaczenie Głównego Lekarza Weterynarii jako pojedynczy organ odpowiedzialny za koordynowanie współpracy i kontaktów z Komisją i innymi państwami członkowskimi zgodnie z przytoczonymi powyżej zapisami rozporządzenia (WE) Nr 2017/625.

W związku z powyższym zwracam się do Pana Ministra z prośbą o zajęcie stanowiska w w/w sprawach.

Krzysztof Jurgiel

Posel do Parlamentu Europejskiego